

Laidiens: 09.07.2005., Nr. 107

Ministru kabineta noteikumi Nr.446

Rīgā 2005.gada 21.jūnijā (prot. Nr.36 15.§)

Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta pirmo un otro daļu un 43.panta pirmo daļu

1. Pārskatu sagatavošana

1. Noteikumi nosaka kārtību un apjomu, kādā valsts budžeta iestādes un pašvaldības sagatavo gada pārskatus (turpmāk – pārskati).

2. Pirms pārskatu sagatavošanas valsts budžeta iestādes un pašvaldības:

2.1. aprēķina pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojumu (amortizāciju);

2.2. salīdzina visu veidu kontu atlikumus (naudas līdzekļu, prasību, kreditoru, aizdevumu, aizņēmumu un noguldījumu kontu atlikumus);

2.3. veic inventarizāciju;

2.4. aprēķina un iegrāmato valūtas kursu svārstību dēļ radušos ieņēmumus vai izdevumus;

2.5. nosaka un uzskaita aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas;

2.6. slēdz kontus, nosaka un iegrāmato pārskata gada rezultātus;

2.7. salīdzina Valsts kases informāciju ar budžeta iestādes datiem (piemēram, maksājumi Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam, no Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda saņemtie maksājumi, iedzīvotāju ienākuma nodoklis, ieņēmumi un izdevumi atbilstoši klasifikācijas kategorijām).

3. Budžeta iestāde pārskatus sagatavo saskaņā ar uzkrāšanas principu.

4. Pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par budžeta iestādes finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un budžeta iestādes darbības rezultātu.

5. Lai priekšstats būtu patiess, nepieciešams:

5.1. izvēlēties un lietot konsekventu grāmatvedības politiku;

5.2. norādīt atbilstošu, ticamu, salīdzināmu un saprotamu informāciju;

5.3. sniegt papildu skaidrojumus, lai pārskatu lietotāji saprastu konkrētu darījumu vai notikumu ietekmi uz budžeta iestādes finansiālo stāvokli vai darbības finansiālajiem rezultātiem.

6. Grāmatvedības politiku apraksta brīvā formā. Aprakstu kā neatņemamu sastāvdaļu pievieno pārskatiem, un tas sniedz informāciju par:

6.1. pārskatu sagatavošanā izmantotajām metodēm dažādu posteņu novērtēšanai;

6.2. uzskaites principiem, kas nepieciešami pārskatu izpratnei.

7. Kvalitatīvais raksturojums ir tās iezīmes, kas nosaka pārskatos sniegtās informācijas noderīgumu tās lietotājiem. Galvenās informācijas kvalitatīvās īpašības ir saprotamība, nozīmīgums, ticamība un salīdzināmība.

8. Informācijas nozīmīgumu un atbilstību lietotāju vajadzībām ietekmē tās raksturs un būtiskums. Informācija ir nozīmīga (noderīga) lietotājiem, ja tā ir saņemta laikus un to var izmantot, izvērtējot pagātnes, tagadnes vai nākotnes notikumus vai apstiprinot iepriekšējos novērtējumus, vai labojot tos.

9. Informācija ir būtiska, ja tās nenorādīšana vai neprecīza norādīšana var ietekmēt pārskatu lietotāja ekonomiska rakstura lēmumus, kuri pieņemti, pamatojoties uz šo informāciju.

10. Pārskati uzskatāmi par ticamiem, ja tajos ietvertā informācija darījumus un citus notikumus atklāj pēc būtības, neitrāli, ievērojot piesardzību, pilnīgi visos būtiskajos aspektos.

11. Budžeta iestāde pārskatus sagatavo pēc darbības turpināšanas principa, ja vien normatīvajos aktos valsts pārvaldes jomā nav noteikts citādi.

12. Ja, sagatavojot pārskatus, budžeta iestādes vadība ir informēta par būtiskām neskaidrībām vai apstākļiem, kuri var radīt šaubas par budžeta iestādes spēju turpināt nepārtrauktu darbību, šīs neskaidrības un apstākļus skaidro pārskatu pielikumā.

13. Izvērtējot darbības turpināšanas principa piemērotību, ņem vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem budžeta iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

14. Pārskatos atsevišķi norāda posteņus, kas ir būtiski pēc rakstura un satura.

15. Posteņus, kas ir būtiski pēc apjoma, bet pēc rakstura ir līdzīgi, var apvienot. Nebūtiskus posteņus apvieno ar līdzīga rakstura vai funkcijas posteņu summām, un tos nenorāda atsevišķi.

16. Nosakot, vai postenis vai posteņu apvienotā summa ir būtiska, novērtē arī posteņa raksturu un lielumu.

17. Aktīvus un saistības nevar savstarpēji izslēgt (dzēst), izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams darījuma ekonomiskās būtības parādīšanai (ministrijas padotībā esošo iestāžu savstarpējie norēķini).

18. Ja ieņēmumi, zaudējumi un attiecīgie izdevumi, kas radušies to pašu vai līdzīgu darījumu un notikumu dēļ, ir būtiski, ieņēmumu un izdevumu posteņus nevar savstarpēji izslēgt (dzēst).

19. Ja aktīvi un saistības, kā arī ieņēmumi un izdevumi ir būtiski, tos norāda atsevišķi.

20. Posteņu uzskaitījums un klasifikācija visos pārskatu periodos ir vienāda, izņemot gadījumus, ja posteņu uzskaitījums un klasifikācijas maiņa ir paredzēta normatīvajos aktos budžeta un grāmatvedības jomā.

21. Iepriekšējo periodu salīdzināmo informāciju sniedz par visiem pārskatos iekļautajiem rādītājiem, izņemot pirmo reizi sniegtos pārskatus.

22. Mainot posteņu uzskaitījumu vai klasifikāciju pārskatos, salīdzināmo rādītāju pārklasificē (ja tas ir iespējams), lai nodrošinātu tā salīdzināmību ar attiecīgo pārskata periodu. Norāda pārklasifikācijas raksturu, apmēru un iemeslu.

23. Ja salīdzināmo rādītāju nav iespējams pārklasificēt, budžeta iestāde norāda pamatotu iemeslu, kāpēc nav veikta attiecīgā pārklasifikācija, un izmaiņu raksturu, ja rādītājs tiktu pārklasificēts.

24. Pārskati ir nepārprotami identificējami, un tajos esošā informācija nedrīkst atšķirties no tādas pašas informācijas citos pārskatos. Minēto informāciju norāda skaidri un, ja nepieciešams, atkārti, lai nodrošinātu tās pareizu izpratni.

25. Katrā pārskatā norāda:

25.1. budžeta iestādes nosaukumu vai citus tās identificēšanas līdzekļus un apzīmējumus;

25.2. informāciju, ka pārskati ir vienas atsevišķas iestādes vai vairāku budžeta iestāžu kopsavilkums;

25.3. pārskata datumu vai periodu atbilstoši tam, kurš ir piemērotāks un atbilst attiecīgajai pārskatu sastāvdaļai;

25.4. pārskatos lietoto valūtu;

25.5. norādīto skaitļu precizitātes pakāpi.

2. Budžeta iestāžu pārskati

2.1. Vispārīga informācija par pārskatiem

26. Pārskati sastāv no:

26.1. finanšu pārskatiem, kas ietver:

26.1.1. pārskatu par budžeta iestādes finansiālo stāvokli (balance);

26.1.2. ieņēmumu un izdevumu pārskatu;

26.1.3. pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskatu;

26.1.4. naudas plūsmas pārskatu;

26.1.5. grāmatvedības politiku (aprakstu);

26.1.6. pārskatu pielikumus;

26.2. vadības ziņojuma budžeta izpildi.

27. Pārskatu valūta ir lati. Datus pārskatos norāda apaļās summās latos.

28. Publiskās aģentūras iesniedz ministrijā, centrālajā valsts iestādē, pašvaldībā pārskatus, kas sastāv no finanšu pārskatiem un vadības ziņojuma par budžeta izpildi.

29. Ja publiskās aģentūras ir izveidotas uz reorganizētu valsts (pašvaldību) uzņēmumu bāzes, ministrijas, centrālās valsts iestādes, pašvaldības pārskatos iekļauj informāciju par reorganizētajiem valsts (pašvaldību) uzņēmumiem.

30. Ja pašvaldības saimnieciskā gada laikā (izņemot pēdējo kalendāra mēnesi) apvienojas, tad, sagatavojot jaunizveidotās pašvaldības pārskatu, tajā iekļauj apvienoto pašvaldību budžeta datus no gada sākuma.

31. Ja valsts budžeta iestādes reorganizē pārskata gada laikā, tās sagatavo un iesniedz ziņojumu un pārskatus augstākajā iestādē šādā kārtībā:

31.1. jaunizveidotās struktūras pārskatos nenorāda iepriekšējā pārskata perioda naudas plūsmu un izpildi pēc uzkrāšanas principa iepriekšējā pārskata periodā;

31.2. ja ministrijas vai centrālās valsts iestādes pakļautībā esoša budžeta iestāde pārskata gada laikā maina padotību, tad veidlapas Nr.2 “Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem”, veidlapas Nr.2-2 “Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (sociālā apdrošināšana)” un veidlapas Nr.2-4 “Pārskats par ziedojumu, dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem” 8.ailē “Izpilde pēc uzkrāšanas principa pārskata periodā” ieņēmumus un izdevumus norāda ministrija vai centrālā iestāde, kuras padotībā budžeta iestāde bija līdz padotības maiņai.

32. Apvienojot (konsolidējot) budžeta izpildes pārskatus, par pamatu ņem katras budžeta iestādes iesniegto budžeta izpildes pārskatu. Budžeta izpildes pārskatu konsolidē pa budžeta veidiem, apvienojot attiecīgos ieņēmumu un izdevumu posteņus. Attiecīgā budžeta veida izpildes konsolidētā pārskata sagatavošanas gaitā izslēdz transfertus, kurus viena iestāde ir pārskaitījusi citai attiecīgā budžeta veida konsolidācijā iesaistītajai iestādei.

33. Konsolidācija aptver visus finanšu pārskatu posteņus.

34. Ja notiek iestāžu reorganizācija, padotības maiņa un publisko aģentūru izveide (likvidācija), neveic izmaiņas atlikumos uz gada sākumu, bet norāda kā kārtējā perioda darījumu.

2.2. Pārskatu sastāvdaļas

35. Pārskatiem pievieno:

35.1. Valsts kontroles atzinumu par gada pārskata sastādīšanas pareizību un zvērināta revidenta ziņojumu, ja normatīvajos aktos budžeta jomā nav noteikts citādi;

35.2. izziņu par datu salīdzināšanu ar Valsts kases datiem;

35.3. aktus par naudas līdzekļu atlikumu salīdzināšanu ar kredītiestāžu datiem.

36. Vadības ziņojumu sagatavo katras budžeta iestādes vadība. Vadības ziņojumā norāda galvenos notikumus, kas ietekmējuši budžeta iestādes darbību pārskata gadā, kā arī būtiskās pārmaiņas budžeta iestādes darbībā un to ietekmi uz finanšu rezultātiem. Vadības ziņojumā norāda arī paredzamos notikumus, kas varētu būtiski ietekmēt budžeta iestādes darbību nākotnē.

37. Finanšu pārskatu pielikumi sastāv no aizpildītām šo noteikumu 48.punktā minētajām veidlapām, kā arī papildu skaidrojumiem, kas ļauj pārskatu lietotājiem saprast konkrētu darījumu vai notikumu ietekmi uz budžeta iestādes finansiālo stāvokli vai darbības finansiālajiem rezultātiem.

38. Papildu skaidrojumu katra budžeta iestāde sagatavo brīvā formā un pievieno pārskatiem. Šādi skaidrojumi ir pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

39. Grāmatvedības politiku apraksta tekstuālā formā, un tā ir pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

40. Pārskatu veidlapas valsts budžeta iestādēm un pašvaldībām ir atšķirīgas.

2.3. Finanšu pārskatu sastāvs

41. Pārskatu par finansiālo stāvokli sagatavo atbilstoši veidlapai Nr.1 “Balance” (1.pielikums).

42. Ieņēmumu un izdevumu pārskatus un naudas plūsmas pārskatus sagatavo saskaņā ar šādām veidlapām:

42.1. veidlapa Nr.2-fakts “Faktisko ieņēmumu un izdevumu kopsavilkums” (2.pielikums);

42.2. valsts budžeta iestādēm naudas plūsmas pārskatu datus norāda veidlapas 6. un 7.ailē, bet ieņēmumu un izdevumu pārskatu datus norāda veidlapas 8. un 9.ailē:

42.2.1. veidlapa Nr.2 “Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem” (3.pielikums);

42.2.2. veidlapa Nr.2-2 “Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (sociālā apdrošināšana)” (4.pielikums);

42.2.3. veidlapa Nr.2-4 “Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem” (5.pielikums);

42.2.4. veidlapa Nr.2-8 “Pārskats par līdzekļu neparedzētiem gadījumiem ieņēmumiem un izdevumiem” (6.pielikums);

42.2.5. veidlapa Nr.2-9 “Pārskats par citu budžetu līdzekļu ieņēmumiem un izdevumiem (valsts budžeta iestādes)” (7.pielikums);

42.3. pašvaldības naudas plūsmas pārskatu datus norāda veidlapu 5. un 6.ailē, bet ieņēmumu un izdevumu pārskatu datus norāda veidlapu 7. un 8.ailē:

42.3.1. veidlapa Nr.2-P “Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem” (8.pielikums);

42.3.2. veidlapa Nr.2-1-P “Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem” (9.pielikums);

42.3.3. veidlapa Nr.2-1-1 “Pārskats par speciālā budžeta izdevumiem pēc valdības funkcionālajām kategorijām” (10.pielikums);

42.3.4. veidlapa Nr.2-4-P “Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem” (11.pielikums);

42.3.5. veidlapa Nr.2-citi “Pārskats par citu budžetu līdzekļu ieņēmumiem un izdevumiem” (12.pielikums).

43. Pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskatu sagatavo saskaņā ar veidlapu Nr.4 “Pašu kapitāla izmaiņu pārskats” (13.pielikums).

44. Finanšu pārskatu pielikumus sagatavo saskaņā ar šādām veidlapām:

44.1. veidlapa Nr.5 “Pārskats par nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu izmaiņām” (14.pielikums);

44.2. veidlapa Nr.6 “Pārskats par krājumiem” (15.pielikums);

44.3. veidlapa Nr.7-1 “Līdzdalības radniecīgo uzņēmumu kapitālā kustības pārskats” (16.pielikums);

44.4. veidlapa Nr.7-2 “Līdzdalības asociēto uzņēmumu kapitālā kustības pārskats” (17.pielikums);

44.5. veidlapa Nr.7-3 “Pārējās līdzdalības uzņēmumu kapitālā izmaiņu pārskats” (18.pielikums);

44.6. veidlapa Nr.7-4 “Ilgtermiņa vērtspapīru izmaiņu pārskats” (19.pielikums);

44.7. veidlapa Nr.7-5 “Pārskats par aizdevumiem” (20.pielikums);

44.8. veidlapa Nr.8-1 “Pārskats par prasībām” (21.pielikums);

44.9. veidlapa Nr.8-2 “Pārskats par kreditoriem” (22.pielikums);

44.10. veidlapa Nr.22 “Budžeta iestāžu saraksts” (23.pielikums);

44.11. valsts budžeta iestādes sniedz šādus finanšu pārskatu papildu skaidrojumus:

44.11.1. veidlapa Nr.3-1 “Pārskats par štata vienību plāna izpildi iestādēs” (24.pielikums);